

СЕКЦІЯ 2

МІЖНАРОДНІ ЗАСОБИ ЗАХИСТУ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ

РЕАЛІЗАЦІЯ ОСНОВНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ, ЗАКРІПЛЕНИХ У ЗАГАЛЬНІЙ ДЕКЛАРАЦІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ

Адамян Вікторія,
студентка 4 курсу, групи 18 – Д
Криворізького факультету НУ «ОЮА»
Науковий керівник:
Стець О. М., д.ю.н.,
завідувач кафедри конституційного, міжнародного
та приватного права, доцент

Організація Об'єднаних Націй у 1948 році прийняла Загальну Декларацію з прав людини, в якій вперше на світовому рівні був юридично закріплений феномен прав людини, в тому числі природні права людини. З цього моменту почався відлік часу для принципово нового етапу розвитку правових систем: ідея природних прав людини перейшла з рівня умоглядних філософських конструкцій на рівень забезпечених державою та світовою спільнотою юридичних норм. Сучасний рівень розвитку права характеризується закріпленням на міжнародному рівні основних прав людини, в тому числі природних прав.

Права будь-якої людини є універсальними, вони належать усім людям в будь-яких ситуаціях незалежно від соціального становища, вроджені, вони вже належать кожній людині лише за фактом народження і невід'ємними це означає неможливість позбавити індивіда цих прав чи неможливість його добровільної відмови від цих прав.

Трактуючи права і свободи людини як невід'ємну властивість особистості, Декларація закріплює їхнє домінуюче положення, зменшуючи цим виключну роль держави у визначенні статусу особистості. Це виявляється у встановленні конкретних вимог до правомірних обмежень прав і свобод людини з боку держави. Вони виражаються в такому: 1) ґрунтуються на законі; 2) здійснюються з метою «поваги прав і свобод інших, задоволення вимоги моралі, суспільного порядку і загального добробуту в демократичному суспільстві». Причому, допускаючи можливість обмеження прав і свобод у виняткових випадках, Декларація в імперативній формі забороняє «будь-якій державі, групі осіб або окремим особам займатися діяльністю або чинити дії, спрямовані до знищення прав і свобод».

Права людини характеризуються трьома головними рисами:

1. Кожна влада має обмеження для своєї діяльності.
2. У кожної людини є своя суверенна сфера, в яку жодна влада не може втручатися.
3. Кожна людина може виступити проти держави або іншого індивіда з метою захисту своїх прав.

Тобто фундаментальний характер прав людини означає, що будь-яке втручання державної владу у реалізацію ваших прав має бути чітко юридично закріпленим, відповідати положенням Конституції та бути обґрунтованим.

Права людини і громадянина в Україні можуть обмежувати тільки у випадках, прямо передбачених Конституцією, і з метою:

- врятування життя людей та майна;
- запобігання злочинів чи його припинення;
- забезпечення інтересів національної безпеки, територіальної цілісності, громадського порядку, економічного, добробуту;
- забезпечення охорони здоров'я і моральності населення, захисту репутації або прав і свобод інших людей;
- запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно.

У жодному разі не можуть бути обмежені:

- право мати рівні з іншими конституційні права і свободи та право бути рівними перед законом;
- право громадянина України не бути позбавленим громадянства;
- право не бути вигнаним за межі України та право не бути виданим іншій державі;
- право на життя і право захищати своє життя і здоров'я, життя і здоров'я інших людей від протиправних посягань;
- право кожного на повагу до його гідності і право не бути підданим катуванню, жорстокому, нелюдському або такому, що принижує його гідність, тощо.

Дотримання прав людини є ключовою національною ідеєю усіх демократичних країн світу. Незалежно від обраної формули національної ідеї, в її центрі має знаходитися людина, її інтереси, дотримання прав і свобод.

Україна ратифікувала більшість найважливіших міжнародних актів в сфері прав людини – Загальну декларацію прав людини, Міжнародний пакт про громадянські і політичні права та Факультативний протокол до нього 1966 р., Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 р., Міжнародну конвенцію про ліквідацію всіх форм расової дискримінації 1965 р., Конвенцію про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок 1979 р., Конвенцію про права дитини 1989 р.